

YEİ THEODORA OZAKİ

JAPON PERİ MASALLARI

İngilizce Aslından Çeviren
Tufan Tepedelen

Eleanor Marion Crawford'a,

Bu kitabı sana ve Güney Denizi kıyısında geçirdiğimiz günlerde bana sunduğun tatlı, çocuksu dostluğa ithaf ediyorum. O zamanlar içten bir beğeniyle dinlediğin bu Japon masallarının, şimdi okurken de sana bendeki hatıranı ve azalmayan sevgimi anımsatmasını dilerim.

Y. T. O.

Tokyo, 1903

İÇİNDEKİLER

Önsöz	11
Bir Çuval Pirinç Efendi.....	13
Dili Kesilen Serçe	22
Balıkçı Delikanlı Uraşima Taro'nun Öyküsü	33
Yaşlı Çiftçi ve Porsuk.....	49
(Güneyi Gösteren Araba) <i>Şinanşa</i>	59
Altın Çocuk Kintaro'nun Maceraları.....	64
Prenses Hase'nin Hikâyesi.....	76
Ölmek İstemeyen Adamın Hikâyesi.....	89
Bambu Kesici ve Ay Çocuk	99
Matsuyama'nın Aynası	120
Adaçigahara'nın Cini.....	138
Akıllı Maymun ve Yabandomuzu	146
Mutlu Avcı ve Becerikli Balıkçı.....	150

Kurumuş Ağaçlara Çiçek Açtıran İhtiyar	171
Denizanası ve Maymun	183
Maymun ve Yengecin Kavgası	197
Beyaz Tavşan ve Timsahlar	208
Prens Yamato Take'nin Hikâyesi	218
Momotaro ya da Şeftali Çocuğun Hikâyesi.....	236
Raşomondaki Dev	253
Yaşlı Adam Yağ Bezesinden Nasıl Kurtuldu?	263
İmparatoriçe Cokva ve Beş Renkli Taşlar	272

Yaşlı kadın, zavallı küçük kuşun dilini kesti ve onu kovaladı.

ÖNSÖZ

Bu Japon masalları koleksiyonu, Bay Andrew Lang'ın bana bir arkadaşım aracılığıyla dolaylı yoldan sunduğu bir önerinin sonucu olarak ortaya çıktı. Çeviriler, masalların Sadanami Sancin tarafından yazılmış modern versiyonlarından yapıldı. Hikâyeler kelimesi kelimesine çevrilmedi ve her ne kadar Japonların anlattıkları olaylar ve kullandıkları antika ifadeler korunmuş olsa da, masallar halk bilimi öğrencilerinden çok Batılı genç okuyucuya hitap edecek şekilde aktarıldı.

Bana çevirilerde yardımcı olan Bay Y. Yasuoka'ya, Bayan Fusa Okamoto'ya, kardeşim Nobumori Ozaki'ye, Dr. Yoşihiro Takaki'ye ve Bayan Kameko Yamao'ya teşekkürü borç bilirim.

“Ölmek İstemeyen Adam” ismini verdiğim hikâyeye, bundan yüz yıl önce, Şinsui Tamenaga diye biri tarafından yazılmıştır. Hikâyenin ismi “Çosei Furo”, yani “Uzun Ömür”dür. “Bambu Kesici ve Ay Çocuk” ise “Taketari Monogatari” isimli klasik hikâyeden alınmış ve Japonlar tarafından bir masal olarak sınıflandırılmamıştır ki aslında ait olduğu edebi tür budur.

Resimler, Tokyolu bir sanatçı olan Bay Kakuzo Fuciya-
ma tarafından çizilmiştir.

Hikâyeleri İngilizce anlatırken, gerekli gördüğüm -ba-
zen de sırf arzu ettiğim- için yerel motiflerden yararlanarak
küçük dokunuşlar yapmaya meylettiğim yerler oldu, bir iki
durumda da hikâyenin başka versiyonlarında geçen bir ola-
yı anlatıma dahil ettim.

İngiliz ya da Amerikalı, genç ya da yaşlı, arkadaşlarım
arasında Japonya'nın bu güzel efsanelerini ve peri masalla-
rını hevesle dinleyen insanlar hep oldu. Ben ise anlattıkça
bu hikâyelerin hâlâ pek çok kişi tarafından bilinmediğini
fark ettim, bu da beni onları Batılı çocuklara anlatmaya teş-
vik etti.

Y.T.O
Tokyo, 1903

BİR ÇUVAL PİRİNÇ EFENDİ

Epey, epey zaman evvel, Japonya'da herkesin Tavara Toda yani "Bir Çuval Pirinç Efendi" ismiyle bildiği cesur bir savaşçı yaşardı. Gerçek adı Fucivara Hidesato olan bu savaşçının ismini nasıl değiştirdiğine dair çok enteresan bir hikâye anlatılır...

Savaşçı tabiatı gereği boş oturmaya dayanamayan Hidesato, bir gün macera arayışıyla kendini dışarı attı; iki kılıcını kuşanıp kocaman, boyundan büyük yayını eline aldı, ok kılıfını sırtına geçirdi ve yola koyuldu. Güzel Biva Gölü'nün iki kıyısı arasında uzanan Seta-no-Karaşi köprüsüne vardığında henüz fazla yol katetmemişti. Köprüye adımını atmasıyla birlikte tam karşısında, yolunun üzerinde uzanan dev bir ejderha gördü. Ejderhanın gövdesi o kadar iriydi ki büyük bir çam kütüğünü andırıyordu ve tüm köprüyü enlemesine kaplıyordu. Köprünün bir yanındaki parmaklıklara kocaman pençelerinden birini atmış, diğer yanındakilere de kuyruğunu dayamış olan canavar uykuda gibiydi; nefes alıp verdikçe burun deliklerinden ateş ve duman çıkıyordu.

Hidesato, yolunda uzanan bu korkunç yaratığı görünce

ister istemez endişelendi; zira ya geri dönmesi ya da ejderhanın üzerine basarak geçmesi gerekiyordu. Gelgelelim o yürekli bir adamdı ve tüm endişesini bir kenara bırakıp korkusuzca ilerlemeye başladı.

Çatır!

Çutur!

Ejderhanın bedenine, kıvrımlarının arasına basarak, arkasına bir defa dahi bakmadan ilerledi. Yalnızca birkaç adım gitmişti ki arkasından birinin ona seslendiğini duydu. Dönüp de korkunç ejderhanın ortadan kaybolduğunu, yerine tuhaf görünümlü bir adamın geldiğini görünce çok şaşırıldı. Adam yere doğru eğilmiş, onu oldukça resmi bir tavırla selamlıyordu. Omuzlarının üzerine dökülen kızıl saçlarının üstünde ejderha başı şeklinde bir taç vardı ve turkuaz elbisesi kabuklarla süslenmişti. Hidesato, bu adamın sıradan bir ölümlü olmadığını hemen o an fark etmiş, şaşkınlıkla bu tuhaf karşılaşmanın ne anlama geldiğini düşünüyordu. Ejderha göz açıp kapayana kadar nereye kaybolmuştu? Acaba bu adamın şeklini mi almıştı? Tüm bunların anlamı neydi? Aklını bu düşünceler kurcalarken, köprüdeki adamın yanına kadar gelmişti. Onunla konuşmaya başladı:

“Az önce bana seslenen sen miydin?”

“Evet, bendim,” diye cevap verdi adam. “Senden bir ricam olacak. Bana yardımcı olabilir misin acaba?”

“Elimden gelirse olurum,” diye yanıtladı Hidesato, “ama önce bana kim olduğunu söyle.”

“Ben, Gölün Ejderha Kralyım. Evim de hemen bu köprü'nün altındaki suların derinliklerinde.”

Hidesato tüm endişesini bir kenara bırakıp ilerlemeye başladı.

“Peki, benden ne istiyorsun?” diye sordu Hidesato.

“Can düşmanım çıyanı öldürmeni istiyorum. Şu ötedeki dağda yaşıyor,” dedi Ejderha Kral ve gölün karşı kıyısındaki yüksek bir tepeyi işaret etti.

“Uzun yıllar bu gölde yaşadım. Çocuklarımla, torunlarımla kalabalık bir aileyiz. Bu korkunç çıyan evimizin yerini öğrendiğinden beri dehşet içinde yaşıyoruz. Her gece gelip aramızdan birini götürüyor. Ailemi kurtarmak için elimden bir şey gelmiyor. Uzun süre böyle giderse çocuklarımı kaybetmekle kalmayıp ben de o canavara kurban gideceğim. Bu yüzden çok dertliyim. Son çare olarak bir insan evladından yardım is-

temeye karar verdim. Bunun için günlerce, az önce gördüğün korkunç ejderha suretiyle, köprüde bekledim ve gücü kuvveti yerinde, gözü pek bir adamın gelmesini ümit ettim. Ama kim geldiyse beni görür görmez korkup koşa koşa kaçtı. Sen, bana korkmadan bakabilen ilk insansın, bu yüzden çok yiğit biri olduğunu hemen anladım. Yalvarırım acı bana. Yardımcı olacak mısın? Ha? Düşmanım çıyanı öldürecek misin?”

Hidesato hikâyeyi dinledikten sonra Ejderha Kral'ın durumuna çok üzüldü ve ona yardım etmek için elinden geleni seve seve yapacağına söz verdi. Ejderha Kral'a çıyanın nerede yaşadığını sordu, vakit kaybetmeden canavara saldırmak niyetindeydi. Ejderha Kral, canavarın Mikami dağında yaşadığını fakat nasıl olsa her gece belli bir saatte göldeki saraya indiği için o vakte kadar beklemenin daha iyi olacağını söyledi. Bunun üzerine Hidesato, Ejderha Kral'ın köprüünün altındaki sarayına buyur edildi. Kulağa tuhaf gelebilir ama Hidesato ev sahibinin arkasından giderken, gölün suları geçebilsinler diye önlerinde ikiye ayrıldı ve suların arasından ilerlerken savaşçının kıyafetlerine bir damla su gelmedi! Gölün altında, beyaz mermerden inşa edilmiş bu saray, Hidesato'nun hayatında gördüğü en güzel şeydi. Denizlerin Kralı'nın okyanusun dibindeki sarayıyla ilgili çok şey duymuştu, bu sarayın tüm çalışanları ve hizmetlileri tuzlu su balıklarıydı fakat şimdi burada, Biva Gölü'nün kalbinde görkemli bir yapıyla karşı karşıyaydı. Burada zarif Japon balıkları, kırmızı sazanlar ve gümüş alabalıklar, Ejderha Kral'ı ve misafirini bekliyorlardı.

Hidesato, önüne serilen zengin sofrayı görünce şaşkına döndü. Tabaklar kristalleşmiş lotus yaprakları ve çiçeklerinden, yemek çubuklarıysa abanozun en nadir türünden